

Ramme for Handleplan for flere i fællesskaber

Sammen om sundhed - Frederikssund Kommunes nye sundhedspolitik for 2022-26, skal realiseres gennem en række tematiske og flerårige handleplaner. Handleplanerne tager udgangspunkt i politikens grundlæggende principper og borgernes sundhedsudfordringer.

Under sundhedspolitikens tema mental sundhed skal der i 2022 udarbejdes en handleplan for at få flere borgere i fællesskaber. Dette skriv danner rammen for udarbejdelse af denne handleplan.

1. Baggrund

Mental sundhed og herunder ensomhed er blevet genstand for stigende opmærksomhed de senere år. Det skyldes blandt andet, at udviklingen går i den forkerte retning, da andelen af danskere med dårligt mentalt helbred stiger. Den viden, der findes om sammenhængen mellem mental sundhed, ensomhed og udviklingen af en række sygdomme, er samtidig vokset.

Nyeste data fra Sundhedsprofilen 2021 viser, at 1 ud af 9 borgere i Frederikssund Kommune på 16 år og opefter føler sig ensom. Værst ser det ud blandt unge kvinder i alderen 16 - 24 år. Udbredelsen af tegn på ensomhed er også socialt skævt fordelt. Den største andel, som har tegn på ensomhed, ses blandt personer med grundskole som højest gennemførte uddannelsesniveauer, blandt arbejdsløse, førtidspensionister og andre uden for arbejdsmarkedet.

Ensomhed er en subjektiv følelse, der er relateret til følelser som for eksempel at være ulykkelig, oplevelsen af at stå alene, være ude af stand til at handle og at have et stærkt savn af tilhørsforhold til andre og menneskeligt nærvær. Når man føler sig ensom, har man derudover også øget risiko for at udvikle flere forskellige sygdomme.

Forskning fortæller os samtidig, at fællesskaber har stor betydning for den enkeltes sundhedstilstand. Er man fx en del af en forening, gruppe eller organisation og er aktiv ugentligt i denne, så er der ca. 75 % større sandsynlighed for, at man har høj mental sundhed sammenlignet med, hvis man ikke er en del af en forening, gruppe eller organisation. Det er i de sociale netværk og fællesskaber, vi kan hente følelsesmæssig og praktisk støtte i hverdagen og hente robusthed til at overkomme både hverdagsproblemer og livskriser.

Under den brede inddragende proces, som blev afholdt i forbindelse med udarbejdelsen af *Sammen om sundhed*, pegede flere aktører på, at ensomhed er en voksende udfordring på tværs af alle aldre. En tendens som også kan ses i Sundhedsprofilen 2021 og som er blevet yderligere forstærket af COVID-19 pandemien. Byrådet har derfor besluttet, at der skal udarbejdes en handleplan for at få flere i fællesskaber og mindske ensomhed i Frederikssund Kommune. Handleplanen skal dels fokusere på at forebygge ensomhed og dels målrettes til at kunne hjælpe ensomme borgere ud af ensomheden.

2. Afsæt for handleplanerne

Formålet med handleplanen er at skabe grundlaget for en fælles retning for arbejdet med flere i fællesskaber i Frederikssund Kommune i de kommende år. Handleplanen vil

NOTAT

21. marts 2022

Sagsbehandler
tsach

Sagsnr.
29.00.00-P22-1-22

indeholde en beskrivelse af konkret handling med henblik på at efterleve sundhedspolitikkenes målsætninger:

- Borgerne skal opleve fællesskab og tidlig støtte i forbindelse med mistrivsel
 - Vi synliggør og understøtter aktiviteter og initiativer, der fremmer fællesskaber
 - Vi træder tidligt til for at undgå, at mistrivsel opstår og forværres
 - Vi samarbejder på tværs og sammen med borgere, der har en psykisk sygdom

Handleplanen skal bidrage til at styrke adgangen til positive fællesskaber for alle målgrupper – og særligt for de mennesker, der har svært ved selv at knytte an. Der vil således være et særligt fokus i handleplanen på de målgrupper, hvor ensomhed er særligt udbredt. Herunder borgere med en kort eller ingen uddannelse, unge kvinder, arbejdsløse, førtidspensionister og andre uden for arbejdsmarkedet.

Der er allerede i dag en række fællesskabsorienterede initiativer i Frederikssund Kommune. Handleplanen vil både bidrage til bedre synliggørelse af eksisterende tiltag og foreslå nye tiltag af både forebyggende og afhjælpende karakter. Forebyggelse af ensomhed og plads til sunde fællesskaber kræver, at relationer og fællesskaber indtænkes i alle sfærer af borgernes liv. Handleplanen vil dermed også gå på tværs af centre og understøtte, at relationer og fællesskaber tænkes ind som naturlig del af den måde, hvorpå vi:

- tilrettelægger vores institutioner, skoler og miljøerne omkring dem
- tilrettelægger fritidsaktiviteter og andre sociale fællesskaber med fokus på brobygning og inkluderende fællesskaber
- forebygger, behandler og støtter patienter og borgere i sundhedsvæsenet og plejesektoren
- bygger og udvikler vores byrum, lokalmiljøer og infrastruktur.

3. Forudsætninger for Handleplanen

I *Sammen om sundhed* fastlægges, at det videre arbejde med at levendegøre politikken bygger på følgende forudsætninger:

Relevans: Handleplanerne skal bruges til at prioritere kommunens indsatser og målgrupper ud fra, hvor behovet er størst. Derfor tager handleplanerne afsæt i data om, hvad der påvirker borgernes sundhed mest. Herunder data fra Sundhedsprofilen, Ungeprofilen, Danmark bevæger sig m.m.

Effekt: Handleplanerne skal gøre en forskel for borgernes sundhed. Derfor vælges de konkrete indsatser med afsæt i den nyeste dokumenterede viden om metoder og effekter samt nyeste viden om god praksis og erfaringer fra andre kommuner. Herunder Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke om Mental Sundhed, som er et vidensbaseret værktøj til kommunerne med faglige anbefalinger, der kan bidrage til at prioritere og kvalitetsudvikle kommunens forebyggelsesarbejde indenfor mental sundhed.

Omsættelighed: Sundhed og forebyggelse skabes i høj grad på tværs af kommunens fagcentre i de strukturer, rammer og indsatser, der er en del af de eksisterende kerneydelser i kommunen og ikke i sundhedstilbuddene alene. Derfor vil vi i udarbejdelsen af handleplanen gå på tværs og inddrage fagpersonale, samarbejdspartnere, brugere og borgere. Inddragelsen skal gøre, at handleplanernes indsatser er konkrete og mulige at omsætte til virkelige handlinger.

Målbarhed: Handleplanerne skal indeholde klare effektmål, så det sikres, at vi kan følge op på og indfri de opstillede mål både i handleplanerne og i *Sammen om sundhed*.

Derudover vil handleplanen følge op på konkrete inputs fra den inddragelsesproces, som blev afholdt i forbindelse med udarbejdelse af sundhedspolitikken. Der blev blandt andet lagt vægt på at understøtte frivillige foreninger og støtte op om deres arbejde og samtidig sikre synlighed om de tilbud, som findes både i foreninger, organisationer og kommunalt. Der var også et fokus på at sikre en geografisk bredde i placering af tilbud og væresteder målrettet psykisk sårbare.

4. Politisk proces og involvering af interne og eksterne interessenter

En handleplan for flere i fællesskaber gælder for hele Frederikssund Kommune. I forbindelse med udarbejdelse af handleplanen vil der derfor lægges op til borgerinddragelse af flere omgange. Første gang til Kickoff arrangementet for *Sammen om sundhed* og herefter til et arrangement under Sundhedsugen. Derudover planlægges løbende borgerinddragelse dels via en online platform og dels ved at bruge bibliotekerne til borgere, der ikke benytter sig af digitale muligheder.

Social og sundhed er hovedfagudvalg for processen for udarbejdelsen af handleplanen, men implementeringen skal i høj grad fortsat løftes på tværs. Derfor planlægges en proces omkring tilblivelsen af en ny kommunal handleplan med en tværgående involvering af flere fagområder, såvel administrativt som politisk, med henblik på at få et bredt ejerskab og forankring af handleplanen. For at sikre ejerskab og prioritering skal planens initiativer godkendes i det ansvarlige fagudvalg. Den endelige handleplan godkendes af Social og sundhed.

Handleplanen fastsættes til at strække sig over minimum 2 år. Ovenstående processer fremgår i tids- og procesplanen nedenfor for udarbejdelsen af Handleplan for flere i fællesskaber.

Tids og procesplan

Dato 2022	Forum	Handling og indhold
april	Social og Sundhed	Godkendelse af ramme for handleplan.
Maj	Omsorg og ældre; Unge, fritid og idræt; Børn, familier og forebyggelse; Skole, klub og SFO	Orientering om ramme for handleplan.
10. Maj	Kickoff for Sammen om sundhed	Kickoff for Sammen om sundhed for Byråd, borgere og foreninger, samt kommunale og private aktører
Uge 34 August	Sundhedsuge	Sundhedsugen skaber synlighed om tilbud og aktiviteter, som er med til at forbedre sund levevis. Borgerinddragelse på handleplanen for Flere i fællesskaber.
Efterår 2022	Omsorg og ældre; Unge, fritid og idræt; Børn, familier og forebyggelse; Skole, klub og SFO	Godkender egne indsatser i handleplanen
	Social og sundhed	Godkender samlet Handleplan for flere i fællesskaber

Jan 2023

Social og Sundhed
Omsorg og ældre;
Unge, fritid og idræt;
Børn, familier og
forebyggelse;
Skole, klub og SFO

Status på implementering af handleplanen

Jan 24

Social og Sundhed
Omsorg og ældre;
Unge, fritid og idræt;
Børn, familier og
forebyggelse;
Skole, klub og SFO

Status på implementering af handleplanen

5. Organisering og implementering

I forbindelse med implementering af sammen om sundhed oprettes en tværgående administrativ organisering til at implementere handleplanerne på tværs af kommunens centre. Organiseringen sikrer, at der er en tydelig ansvarsfordeling og koordinering af implementeringen af handleplanerne under Sundhedspolitikken.

Center for Sundhed og Forebyggelse varetager programledelsen i hele processen for implementering af den nye Sundhedspolitik. Der etableres en tværgående implementeringsgruppe med deltagelse af ledere fra driften og fra afdelinger i andre centre. Implementeringsgruppen får til opgave at sikre implementering og forankring af indsatser under politikens temaer på tværs af hele kommunen.

I implementeringsgruppen sidder:

- Leder af Forebyggelse og Træning Niels Lund Jans (formand), Center for Sundhed og Forebyggelse
- Leder af staben Søren Kvistgaard Rasmussen, Center for Voksenstøtte og Ældre
- Afdelingsleder Peter Andersen Hove, Center for Job og Rådgivning
- Idrætsfagligleder Jonas Seidler Hviid, Center for Kultur og Fritid
- Sekretariatsleder Mette Laura Schmidt-Hansen, Center for Familie og Rådgivning
- Sekretariatsleder Susanne Bomholt Andersen, Center for Børn og Skole.
- Leder af Sundhedsplejen Bodil Marie Gjør, Center for Sundhed og Forebyggelse
- Leder af Sundhed og Uddannelse Julie Theresa Neidhart, Center for Sundhed og Forebyggelse

Chefgruppen drøfter derudover løbende implementering af Sammen om sundhed, herunder centrale temaer i politikken.

Implementeringsgruppen mødes i udgangspunktet hvert kvartal, mens chefgruppen løbende drøfter emner af relevans for sundhedspolitikken.